

Berák Pál

1869 -

Berák Pál

Pest megyében, Aszód mezővároskában, hol a magyar nemzet legnagyobb költője, Petőfi Sándor végezte gimnáziumi osztályát, ott született 1869 március 11-én és ugyanabban a gimnáziumban végzett három osztályt. Apja, mint Petőfinek, mészáros és földbirtokos volt, aki belőle iskolázott embert akart nevelni. Tanárai már első gimnazista korában felfigyeltek reá, különösen Csengey Gusztáv a híres költő, mert már akkor irt ifjúsági szindarabokat, melyeket a tanárai előadtak a minden évben rendezett "Petőfi-émlék ünnepken". Több kitüntetést kapott a környék mágnás családjaitól. De apja nagyon jószívű ember volt s azzal sokan visszaéltek; valamint az elemi csapások miatt tönkre ment. Az érzékeny szívű fiu sajnálta apját és a tanárok kérése dacára kilépett az iskolából s apja mesterségére adta magát, hogy rajta segíthessen. Egyetlen élvezete volt a jó könyvek olvasása, miáltal fejleszthette irodalmi képzettségét. "Biró lánya" népszínműve volt az első, mely a Népszínház pályázatán 1901-ben dicséretet nyert. "Áldozatok" című színművét 1903 június elején nagy sikerrel játszották a budai színházban s a legszigorubb kritikusok szép elismeréssel irtak róla. A budapesti Vigszínház elfogadta "Udvari bolond" című történelmi vígjátékát, de csak két év múlva tervezték színpadrahozni azt, ami annyira elkedvetlenítette, hogy kivándorolt Amerikába, hol szíve a magyarok közé vonzotta s belépett a régi Magyar Dalkörbe, most

Önképző és Dalkör és a közművelődés fejlesztése érdekében kezébe vette a műkedvelői előadások rendezését s versenyre buzdította a többi egyleteket. Közben többi darabjait, elsőnek a "Biró lányát" a kér kérésére, 1905-ben lerendezte s azt még ma is játszik Amerikaszerke a műkedvelők. Aztán "Tévesztett utakon", "Bosszu", "Vándormadarak", "Elcsérelt menyasszony" című darabjai mind nagy sikert értek el. Közel negyven előadást rendezett, melyek mind a siker jegyében folytak le.

De 1907 február 25-én borzalmas csapás sújtotta, mert egyetlen szép 14 éves fia öngyilkossá lett az iskola miatt. 1920-ban visszavonult a közéletől, hogy megtört szeretett nejének s magának nyugodt öreg életet biztosíthasson. Közben irt angol nyelven színműveket és novellákat, de mert idegen, bár polgár, előadásra nem fogadták el megdicséért munkáit.

Jó forgalmu üzlete volt West Pullmanon, de a depresszió őt is magával rántotta.

Kedves barátja, a "Szabadság" elhunyt szerkesztője, Kende Géza biztatta egy, az amerikai magyar farmerek életéből merített tárgyú vígjáték írására s úgy írta meg a "Téli napsugárt" de azt már Kende Géza nem olvashattal el.

Chicagóban főként az "Írás" közli értékes írásait, melyet budapesti írói körök és a magyar kormány is figyelemmel kísér. Nagy olvasottsága és mély gondolkozásával olvasóit komoly gondolkodásra buzdítja.